

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te Amsterdam, dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.

Brennen, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau van de TIJD.

MAANDAG 31 MAART.

AMSTERDAM, 29 Maart.

Het debuut van het ministerie-Thorbecke is niet zeer gelukkig; het brengt de bevriende pers in de verlegenheid en doet de behoudende bladen in vreemde uitspaten. Deze laatste jubelen en werpen zich met een zoo ongewone levendigheid in de oppositie, dat zij al dadelijk, hetgeen zij vroeger der liberale partij tot een verwijt maakten, verre overtroffen hebben. Zij zijn in haar regt en geven aan het tegenwoordige kabinet in dubbele mate terug, wat vele zijner leden vroeger tegen vorige ministeriën hebben hangewend. Dat is het onvermijdelijk leon, waarmede de partischappen elkander betalen.

Wat is er dat thans de behoudende partij zoo zeer verheugt? Ziehier, in eenige korte woorden, wat zij elken dag met steeds klimmende blijdschap herhaalt:

1°. Het ministerie-Thorbecke is met moeite gevormd en mist de kopstukken der partij.

2°. Het is opgetreden op eene ongrondwettige wijze; dewijl de heer Thorbecke, de benoeming zijner kollegaas heeft geteekend op den dag, toen hij nog geen minister was. Zijn contresign was derhalve bij de benoeming zijner medestanders ongeldig.

3°. Het is niet in staat geweest, om het kabinet op behoortlijken tijd aan te vullen. De heer Stratus nam den aflooptoos naauwelijks de portefeuilles van Buitenlandsche Zaken had aanvaard, en een opvolger scheen bezwaarlijk te vinden.

4°. De benoeming van Jhr. van der Maesen de Sombreff, tot minister van Buitenlandsche Zaken, heeft, meer dan al de vorige bezwaren, de behoudende pers doen mispatten, en ingelijks meer dan al het overige de liberale pers beschaamd. Deze laatste heeft daarbij eene ellendige figuur gemaakt en zich letterlijk laten overbluffen door het gemaas van de tegenstanders. Immers, tegen den heer de Sombreff weet de oppositie geen ander gegrond bezwaar aan te voeren, dan dat hij jeugdig en Katholiek is. Wat buiten deze twee grieven wordt in het midden gebracht, kan aan schijf al de voorgaande kabinetten met gelijken grond worden verweten. Het is in de laatste jaren met onze ministers van Buitenlandsche Zaken ten naastbij gegaan als met onze gouverneurs-generaal voor Oost-Indië. De een was al minder dan de andere; de meesten hadden geen diplomatieke anteceden ten, en vielen, al tekten zij dan ook al hooge jaren, nuchter in het departement van Buitenlandsche Zaken. Wel is waar, men heeft de capaciteiten van sommige voorgangers van den heer van der Maesen hooft geroemd. Op welken grond? Op volstrekt geen grond. Welke blijken van diplomatieke bekwaamheid zijn in de jongste jaren door onze ministers van Buitenlandsche Zaken gegeven? Zij zijn ons onbekend en niemand heeft ons daarvan al was het slechts een enkel bewijs verschaft. Zeker zijn er bekwaame lieden geweest, b. v., om iemand te noemen, de heer van Hall. Er is niemand, die hem niet voor een ongemeen knap staatsman zou houden, ook voor het departement, dat in een nachtschoot van het binnenhof verscholen ligt. Maar hij is eene uitzondering met talreken nog een of hoogstens twee anderen. Al de overigen kunnen gerust met den heer van der Maesen op eene lijn worden gesteld, behalve dat zij niet zoo jeugdig waren als de tegenwoordige minister, die drie gebroeders, hem door velen beijd, welgemoed dragen zal. Maar nu blijft nog een laatste grief tegen het ministerie, die gewis niet zonder eenig gewicht is, namelijk dat de minister van Koloniën heeft bij koninklijk besluit ingetrokken de maatregelen die voor de vorming van Oost-Indische ambtenaren te Delft waren vastgesteld. Hij heeft dat gedaan zonder den Raad van State te hooren; over behouding van de verkregen regten, in zulk eenen onredelijke stijl, dat in Nederland, waar de officiële stijl eenduidig is, nooit zulk een broddelstuk is geleverd. Om het laatste is vriend en vijand het eens. De man, die dat besluit opstelde, was van meigen school-jungen eene les kunnen ontvangen, en het zou ons niet verwonderen indien Nederland konkermeiden bezat, die het besluit konden verbeteren.

Ook omtrent de verkregen regten zijn de meeningen

het eens. Is er al verschil omtrent de waardeering dier verkregen regten; men is in alle kampen overtuigd, dat de minister de regten of aanspraken der jonge lieden, die deze kunnen doen gelden, had moeten eerbiedigen. Maar wij hebben nog een andere grief tegen het besluit en tegen den minister van Koloniën, die het uitlokte. Die grief is de groote ligtvaardigheid en de overklaarbare vaart, waarmede het genomen en uitgevaardigd is. Wij zouden haast zeggen dat het getuigt van lichtsinnigheid. Naauwelijks was de minister in zijn departement gezeten, of hij slingert dat besluit de wereld in, als kon hij niet rusten voor dat hij blijkt gegeven had van zijne liberale gezindheid.

Wij maken ons een weinig bezorgd over de vaardigheid, waarmede deze minister te veld trekt, zonder rijpelijk te hebben overwogen wat hij doet en welke de gevolgen daarvan zijn mogen. Een man, die zoo handelt, als gaf hij onmiddellijk gevolg aan ondoordachte opmerkingen van zijn geest, is in elk departement een ongewenscht werktuig, maar niet in het ministerie van Koloniën een allergevaarlijkst personaadje zijn.

Wie zal 't betwisten, dat het departement van Koloniën in de omstandigheden, waarin Nederland verkeert, het gewichtigste van allen is. Men kan in elk ander departement misslagen begaan; maar in geen ander departement kunnen die misslagen zulke jammerlijke gevolgen na zich slepen, als men van eene mistasting op Java te vreesen heeft. Voor elke feil, die hier mocht begaan worden, is hier steeds gevaar, dat door onmiddellijke voortzetting, de schadelijke gevolgen geheel te weeren of althans gedeeltelijk te stuiten. Maar als eenmaal een verderfelijk besluit de zaken op Java heeft in de war gesteld, dan kan ieder weten, waar dat besluit begint, maar niemand zal kunnen voorzien, waarmede het eindigen zal. De afstand is zoo groot, de hoofden zijn er zoo ontvlambaar, de gewichtigste belangen zijn er zoo ligtelijk te kraken, dat men omtrent alle koloniale maatregelen nooit te voorzigtig kan zijn. Zoo ergens, dan geldt daar het *festina lente*, dat van rijp overleg uitgaat, alles wikt en weegt, alle kansen, zoo ver de menschelijke magt reikt, vooruitziet en berekent, en niet handelt, dan na eerst alles te hebben te baat genomen, wat de voorzigtigheid kan aan de hand geven.

Nu komt het ons voor, dat de minister, die het besluit omtrent de Delftsche akademie onderteekende, veel meer heeft van onbedachte voortvarendheid, dan van wenschelijke voorzigtigheid; hetgeen wij zeer betreuren en niet zonder gevaar achten. Het ministerie toch, dat thans het roer van staat in handen heeft, is, blijkens zijne anteceden ten, verplicht om in ons koloniaal stelsel hervormingen in te voeren. Naar onze overtuiging bestaat de eisch dier hervormingen, om een zacht woord te gebruiken, op atopen; want wij zijn niet vreemd aan het vermoeden, dat partikulier eigenbelang, daar een rooi in speelt. Wij behoeven niet te zeggen, dat het ministerie aan dat eigenbelang vreemd is; maar het huidige eischen, die voor een groot gedeelte op droombeelden gebouwd zijn. Die eischen zullen nu eenigerwijze, zoo als het heet langzamerhand en op geleidelijke wijze, moeten bevredigd worden. Dat zal altijd eene gevaarlijke onderneming blijven, zelfs al mogt een wezenlijk voorzigtig minister de zaken besturen; want men bouwt niet ligtelijk weder op, wat men eens heeft afgebroken, en de inlandsche bevolking, waaronder sinds ettelijke jaren eenige beweging merkbaar is, kan minder dan ooit geneigd zijn, om zich de proefnemingen, waarvan men haar gouden bergen heeft voorgespiegeld, wanneer zij op onvermijdelijke teleurstelling mochten uitloopen, lijdelijk te laten welgevallen. En indien dat zoo is, wat heeft men dan niet te vreezen van de hervormingen, in te voeren door een minister, die in zijn eerst besluit zulk een overtuigend bewijs van onbedachte overhaasting heeft gegeven? Een overhaasting die niet alleen slecht en onverstaanbaar schrijft, maar even slecht denkt; en niets heeft weten vooraf te zien van het veld, dat voor de hand lag en hem thans met spot en hoon voor de voeten wordt geworpen? Dat is onze grief tegen dit ministerie. Al het overige

Advertentien van 20 regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan 20 regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

is of te verhelpen, of strekt slechts tot speetbar voor de oppositie. Maar hier is een belangrijk punt, dat zorg wekt, en waaromtrent wij niet gemakkelijk tot gerustheid zullen gebracht worden.

Z. M. de Koning en Z. K. H. de prins van Oranje hebben gisteren morgen het Oude Mannen- en Vrouwenhuis op den Binnen-Amstel, het anatomisch kabinet van den heer Vrolik en de diamantslijperij van den heer Coster in de Zwaanenburgerstraat met een bezoek vereerd. Z. M. heeft zich in laatstgenoemd etablissement zeer minzaam met den eigenaar onderhouden, na alle kamers te zijn doorgewandeld, met veel belangstelling het snijden, kloven en slijpen van den diamant gadeslagen, en zich zeer lang onderhouden te hebben met de werklieden, die den diamant al de bewerkingen deden ondergaan. Daarna hebben de vorstelijke personen de tusschenschool in de Oostenburger Middenstraat bezocht, alwaar zij opgewacht werden door de kuratoren alsmede de kinderen, in feestgewaad gedost, die een lied zongen, waarin zij Z. M. en Z. K. H. welkom heetten.

H. M. de Koningin is ten 12½ ure uitgereden en heeft het museum Rodor en het meubel-magazijn van den heer D. Siem, in de Kalverstraat, met een bezoek vereerd. H. M. heeft daar eenige aankopen gedaan, waaronder een fantasie-meubelstuk van rozenhout en een bureau van mahoniehout.

Des namiddags ten 6 ure was er diner ten huize van 35 konvets, in de groote eetzaal. Daarop waren o. a. genoodigd de kommissaris des Konings, de generaal van Mollen en diens adjudant, de heer van der Schriek, de burgemeester, de ter dezer stede wonende leden der Tweede Kamer, de president der Nederland-sche Bank, en eenige professoren.

Des avonds hebben H. M. M. het concert der maatschappij *Felix Mariti* bijgewoond.

Heden morgen heeft Z. M. vergezeld door den prins van Oranje een bezoek gebracht aan de maatschappij *Arti et Amicitia*, en de aldaar nieuw ingerichte prachtige kunstzaal bezigtigd. Later heeft ook H. M. de Koningin deze sociteit bezocht en mede de kunstzaal in oogenschouw genomen.

Volgens het N. Dagbl. v. s. Hage zullen de Staten-Generaal eerst den 15^{en} Mei a. s. weder bijeenkomen.

Bij het bestuur der *Vereeniging tot Weldadigheid van den Allerheiligsten Verlosser* is voor haren, dezer dagen te houden, loterij ten behoeve harer armescholen, van H. K. H. mevrouw de prinses Frederik der Nederlanden, een schoon kanapé kussen ontvangen.

Z. M. heeft A. E. Roest van Limburg, thans notaris te Katwijk, arrond. Leiden, op zijn verzoek, verplaatst naar, en mitsdien benoemd tot notaris te Rotterdam, en voorts nog benoemd tot notaris te Rotterdam, H. J. van der Hoeven.

De telegraaf meldt heden het volgende:

MARSEILLE, 28 Maart. Tijdingen uit Napels van 25 dezer houden in, dat de generaals Dona en Della Chiesa op non-aktiviteit zijn gesteld, omdat zij niet krachtig genoeg tegen de bende roovers zijn opgetreden. Er hebben inschrijvingen plaats gehad ter bekostiging van een feest tot ontvangst van Garibaldi. De studenten hebben een legioen gevormd en zullen aldus aan hem voorgesteld worden.

LONDEN, 28 Maart. De heer Layard heeft in het Lagerhuis verklaard, dat de onderhandelingen over het handelstraktaat met België zijn afgebroken; doordien het Britsch goevernement zich niet kan vereenigen met de voorwaarde betreffende den afkoop van den Scheldetol; de regering hoopt dat België daarop niet zal blijven aandringen.

KONSTANTINOPEL, 28 Maart. Volgens tijdingen uit Syra heeft Nauplia zich overgegeven. De hoofden des opstands, die geen amnestie hadden gekregen, hebben de vlucht genomen.

28 Maart. Het besluit betreffende de zamensmelting der Zuidelijke bij de overige Italiaansche troepen, heeft algemeen een gunstigen indruk gemaakt. De geruchten omtrent eene ministerieele verandering zijn van grond ontbloeit. Er wordt wel onderhandeld, maar slechts om het ministerie voltallig te maken. Naar men zeide was de portefeuille van buitenlandsche zaken aangeboden aan generaal Durando, die haar evenwel nog niet heeft aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 27 Maart. De markies de Lavalette, ambassadeur te Rome, heeft heden bij den heer de Thouvenel gedgeijeneerd, en een lang onderhoud met den minister van Buitenlandsche Zaken gehad.

Een korrespondent meldt dat eenigen van de lieden, welke hier wegens de opschuddingen in het begin dezer maand in hechtenis waren genomen, weder op vrije voeten zijn gesteld, terwijl de opgewondenheid, welke destijds onder het publiek, en bepaaldelijk onder de studenten, zichtbaar was, zich niet meer vertoont.

Men verzekert ook dat eenigen van de toen gearresteerde personen verdacht gehouden worden van deelneming aan een geheim politiek genootschap van republikeinsche en socialistische strekking, bekend onder den naam van de *Marianne*, hetwelk niettegenstaande alle geregelijke vervolgingen en krachtadige maatregelen van de regering in stand gebleven schijnt te zijn.

De *Monde* deelt brieven uit Napels dd. 22-dezer mede, waarin het volgende voorkomt:

De Protestantische propaganda is ijveriger dan ooit, en in alle wijken der stad worden volksscholen opgericht en de kinderen daarheen door geld en geschenken gelokt. Maar het Protestantismus maakt echter weinig vorderingen; het vernietigt wel is waar in sommige zielen het Katholiek geloof, niet ten voordeele van het Protestantismus, maar ten bate van het ongeloof en de goddeloosheid. Desniettemin verliest het den moed niet, en men zag Zondag 16 dezer weder een nieuwe Protestantische school en een kapel verrijzen.

Murattistische agenten waren steeds bedrijvig, doch het volk schijnt er tot hier toe weinig gehoor aan te leenen; 't zal wel niet anders zijn zoelang het de hoop voedt zijn autonomie door de herstelling der nationale dynastie te herkrijgen.

Uit Avilla wordt, dd. 19 Maart, geschreven dat daar dezelfde onrustigheid als verleden jaar heerschte; zelfs de reaktie was er thans sterker. De Piëmontesche troepen waren uit Bojano, Mugnano, San Pietro, Casarona, Palma en Vico gejaagd. Maandag jl. marcheerde een sterke kolonne linietroepen en mobile garde naar het gebergte, waar een bloedig gevecht werd geleverd te Monto Corvo. De Piëmontesche troepen deden overigens dagelijks patrouilles buiten de steden. Zij zijn geheel moedeloos en walgen van zulk een oorlog; velen dezerteren dan ook.

Luidens een brief uit Bari worden dagelijks een aantal weerlooze boeren gefuzilleerd, naar aanleiding der proklamatiën van den luitenant-kolonel Fantoni en den majoor En nel.

De officiële koerant van Napels schrijft: „Het 6^e linie-regiment, waarbij zich vele soldaten van het voormalige Bourbonische leger bevonden, werd door de roovers aangevallen; meest al de ellendigen, waaruit dit regiment bestond, zijn tot de roovers overgelopen.”

ENGELAND.

LONDEN, 28 Maart. De *Times* van den 24de dezer behelst een zeer vijandigen brief uit Turijn tegen Frankrijk. Men leest daarin: „Laat ons zien, welke de toestand van het zuidelijk gedeelte van het koninkrijk is. In weerwil van Lamarmora's tegenwoordigheid, in weerwil van het vijftig of zestig duizend man sterke leger goed gedisciplineerde troepen, waarover hij beschikt, in weerwil der bereidvaardigheid, waarmee het Parlement ten bate van het Zuiden voor miljoenen stemt, is er geen oogenblik rust in het Napolitaansche. Het voorbij zijnde, korte winter seizoen heeft de groote benden roovers uiteengedreven; maar deze benden zijn over het geheele land verspreid. In Kalabrië, Basilicate en andere gewesten, is de handel geheel geschorst, geen veiligheid bestaat er voor de circulatie. Men durft zijn woning niet verlaten. De kleine steden leven in gestadigen angst. Geheele gezinnen verlaten het land; onafgebroken verschrikkingen maken het leven ondragelijk. En nu de winter voorbij is, gaan de groote benden weder te voorschijn komen. Chiavone, Crocco en andere Bourbonische aanvoerders zijn gereed in 't veld te gaan.” Deze mededeelingen zijn van den zeer eenheidsgezinden korrespondent van den *Times*, Gallenga.

In een korrespondentie wordt gezegd, dat er bij de koninklijke kommissarissen voor de opening der grootetentoonstelling sprake is van eene officiële uitnoodiging te zenden aan den Prins van Oranje, om de opening

met zijne tegenwoordigheid te vereeren. Denhalve kroonprins en de kroonprinses van Pruisen en prins Napoleon, zonden ook de koningen van België en Portugal door de kommissarissen worden uitgenoodigd, om bij de opening tegenwoordig te zijn. Bij velen heerscht nog steeds de vrees, dat het gebouw niet tegen den 1^{en} Mei a. s. voltooid zal zijn en dus het geheele programma in de war zal loopen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 26 Maart. Er is eene deputatie uit het Russische leger herwaarts gekomen, om bij de begrafenisplegtigheden van den veldmaarschalk prins Windischgrätz tegenwoordig te zijn; zij bestaat uit een luitenant generaal, een kolonel en een kapitein. Ook het Pruisische leger zal daarbij door eene deputatie vertegenwoordigd worden.

De tweede kamer van den rijksraad heeft de verhooging van het budget van oorlog goedgekeurd. De kamer is hierin geleid door de overweging, dat de staatkunde sedert 1860 het voor Oostenrijk noodzakelijk maakt op alle gebeurtenissen voorbereid te zijn.

Ten opzichte van de mishandelingen, welke de heer Zamoyski te Warschau door de Russische overheid heeft ondergaan, waarvan gisteren melding gemaakt is, geeft het te Krakau verschijnende blad *Czas* nog de volgende bijzonderheden: De gevangene, van zijne kleederen, zelfs van zijn hemd ontdaan, werd gedurende de verhooren op vreeselijke wijze gegeeseld, om hem de namen zijner medepligtigen af te dwingen; men bezigde daartoe stokken van een duim dikte, die zijn ligchaam, vooral de rechterzijde, schier verscheurden. De heer Zamoyski verdroeg de verschrikkelijke folteringen met moed, zonder het minste antwoord te geven, zonder een woord te uiten. Na eenige honderd slagen te hebben ontvangen, viel hij in bezwijming, en in dien staat werd hij, nadat men hem met een laken had bedekt, aan de zorgen van een geneesheer toevertrouwd. De ongelukkige is niet dood, maar, naar het schijnt, bestaat er weinig hoop om hem te redden, hoofdzakelijk doordien zijn ruggegraad is gekwetst. Generaal Roznow was, naar genoemd blad zegt, voorzitter der kommissie, die met de instructie was belast.

BERLIJN, 27 Maart. De *Allgem. Preuss. Ztg.*, het orgaan van het ministerie, levert dagelijks uitgebreide artikelen over de aanstaande verkiezingen, en stelt de bedoelingen der geavanceerde partij, ten einde de kiezers zooveel mogelijk het gevaar voor oogen te houden dat voor het land zou ontstaan ingeval die partij de meerderheid verkreeg. Zoo zegt dat blad o. a. in zijn jongste nummer, dat bedoelde partij de verlangde vermindering van belastingen voor de organisatie van het leger en een werkdadige kontrolé over het gebruik van 's Rijks gelden slechts als voorwendsel gebruikt om haar doel te bereiken, en dat dit doel niets anders is, dan een streven om het regeringsbeleid aan den troon te onttrekken, ten einde die op een parlementaire regering over te dragen.

Men wil weten, dat eerlang door den minister van Buitenlandsche Zaken, graaf Bernstoff, eene nota-circulaire aan de vreemde hoven zal worden gerigt, waarin hij de strekking der jongste wijzigingen in het kabinet alhier zal uiteenzetten, inzonderheid tagenover de Duitse hoven zal daarin verklaard worden, dat Pruisens staatkunde betreffende de Duitse aangelegenheden geenerlei verandering heeft ondergaan.

Er bestaat in Pruisen eene wet, krachtens welke geen staatkundige of kommereieele vereeniging mag plaats hebben dan in tegenwoordigheid van een agent van politie. Deze wet, die in den laatsten tijd in onbruik was geraakt, is weder van kracht verklaard.

Naar men uit Frankfurt meldt, was tegen den Spaanschen hertog della Rocca wegens eene wisselschuld van fr. 25,000 bij een juwelier te Parijs, door het stedelijk gerecht den 2^{en} Jan. jl. een bevel tot gijzeling uitgesproken. Op verzoek van den hertog werd hem echter vergund, den tijd zijner gijzeling in zijn logement *Zum Englischen Hof* door te brengen, alwaar hij in eene kamer werd opgesloten, waarvan de sleutels werden toevertrouwd aan twee gendarmes, die in een belendend vertrek bestendig de wacht moesten houden. Den 1^{en} Febr. a. s. was echter de hertog ontvlucht, en bleek het later, dat de twee gendarmes, door diens kamerdienaar verleid, een te ruim gebruik van wijn hadden gemaakt en daardoor zijne ontvlugging niet konden verhinderen. Wegens dit gemis van waakzaamheid, zijn zij door de korrektionele rechtbank veroordeeld tot acht dagen gevangenis en in de helft der gerechtskosten.

In een korrespondentie in de *Elberf. Ztg.* wordt gezegd dat acht hooggeplaatste ambtenaren als gevolmachtigden van het ministerie belast zijn om in de provinciën de opperprezidenten, de landraden en overige hooge ambtenaren persoonlijk met de denkwijze der regering bekend te maken, en met hen middelen te bepalen, die geschikt geacht worden om de belangen van het ministerie bij de aanstaande verkiezingen te behartigen.

ITALIE.

ROME, 24 Maart. De loterij voor den St Pieterspenning wordt ijerig gereed gemaakt. De voorwerpen, tot prijzen bestemd, zijn in een der groote zalen van het kapitol ten toon gesteld. Het getal uitgegeven looten zou, volgens een lid der kommissie, bereids 900,000 lires hebben opgebracht.

Overigens kwamen er voor den St Pieterspenning gestadig aanzienlijke sommen in de pauselijke schatkist.

„Zoo als men ziet, zegt de berigtgever, zegent God het goede werk, en zal, door dit middel, den H. Stoel een grooten bijstand verleen. De wegen der Voorzienigheid zijn in deze wonderbaar; Zij weet in den boezem van het Katholicismus wonderen van geloof en mildheid te wrochten.”

Na de opruiming van het oude pretoriaansche leger laat Mgr. de Merode, met toestemming van den Paus, op die plaats een groote kazerne bouwen, waarin drie bataljons ten getale van 3000 man gehuisvest kunnen worden. Er zal ook een kerk bij gebouwd worden, waarin het geheele regiment te gelijk de H. Mis kan bijwonen, alsmede een hospitaal, een apotheek, een soldatenschool, de noodige stallingen, enz. In de volgende maand zal men met den aanbouw beginnen.

Voorijderend worden menschen gewond en gedood die bekend zijn als ijverige tegenstanders van de revolutionaire partij. Zoo ontving den vorigen Zondag een Pauselijk officier, van de vreemde troepen negen wonden, waaraan hij vermoedelijk zal sterven.

Volgens een korrespondentie uit Bescazeroli heeft in de nabijheid van Foggia een bloedig gevecht tussen de reaktionairen en Piëmontezen plaats gehad, waarbij de laatsten vele dooden en gekwetsten achtergelaten hebben.

TURIJN, 27 Maart. Het Zwitsersche gezantschap doet op dit oogenblik stappen bij het goevernement om de vereffening te erlangen der pensioenen voor de officiers en onderofficiers, die bij de kapitulatie van Gaëta begrepen waren. De regering schijnt deze zaak op het sleeptouw te houden, ondanks de armoede en het gebrek dezer militairen, ten wier voordeele dit artikel der kapitulatie werd aangenomen.

De brief, door Garibaldi aan de geestelijken van Italië geschreven [zie de *Tijd* van 27 dezer] is niet onbeantwoord gebleven. De *Armonia* bevestigt, naar aanleiding daarvan, een uitvoerig hoofdartikel, dat voortreffelijk geschreven is, en zeer veel indruk heeft gemaakt. Het blad haalt vroegere proklamatiën en brieven van Garibaldi aan, ten bewijze dat deze volksman de priesters steeds „tuig, gespuis, kanafje, ongedierte” en zoo al meer heeft genoemd, en verklaart niet te begrijpen hoe hij thans lieden, welke hij met zulke smadelijke bewoordingen heeft aangeduid, kan aansporen om met hem de edele taak der bevrijding van het vaderland ten uitvoer te leggen. Aan het slot van het artikel zegt de *Armonia* het volgende:

„Generaal Garibaldi, uw brieven doen meer kwaad aan de Italiaansche zaak en de vrijheid, dan dat zij haar kunnen toebrengen, welken gij de Napolitaansche roovers en de priesters van Rome noemt. Wat gij schrijft is een schitterende lofrede op Pius IX en zijne priesters. Bereids hebben zij gezegd dat zich, onder het masker der vrijheid en de onafhankelijkheid, haat tegen Jezus Christus en zamenzwering tegen het Katholicismus verbergen, en gij geeft er het bewijs van. Zij zeggen dat men Italië niet wil herscheppen, maar het in het verderf storten, door het aan de twisten van het Protestantismus, aan de gruwelen der goddeloosheid en aan het atheïsmus over te leveren; dit blijkt duidelijk uit uw woorden.

Generaal Garibaldi, ge zoudt de Italiaansche geestelijkheid als medepligtige uwer beroovingsplannen tegen den Paus willen hebben. En wie is deze Paus? 't Is Pius IX, van wien gij zelf in 1847 schreef „dat hij alles voor het vaderland en voor de Kerk had gedaan.” Neen, ge zult de Italiaansche geestelijkheid uw onafhankelijkheid niet zien navolgen. De Kerk en het vaderland zijn innig verbonden; de eerste zal niet verloochend worden om het tweede te dienen. Sedert zestien jaren dient, steunt en vereert de Paus ze beiden; en naar zijn voorbeeld zullen de trouwe, verknochte en moedige Italiaansche priesters voortgaan het vaderland te dienen door de Kerk te dienen; omtrent dat ieder voordeel, 'twelk het Katholicismus erlangt, tot heil, tot eer en tot glorie van Italië zal strekken; welks onafhankelijkheid onverbreekbaar verbonden is aan het wereldlijk gezag van den Paus, ge-lyk Lodewijk Napoleon in 1848 verklaard heeft.

Generaal Garibaldi, eenmaal hebt ge aan de nationale garde te Napels geschreven, dat ontmogte, zij ooit een priester, zij dien moest weggagen als een walgelijk en verpestend voorwerp. De Italiaansche priesters zullen zich laten weggagen, en zij zullen voor hun vervolgers bidden; maar zij zullen zich niet op een dwaalspoor brengen of omkoopen laten. Gij zult hen aan uw voeten

(5597) Heden overleed mijne hartelijk geliefde Echtge-
noote CATHARINA FRANCISCA NIEUWENHUIJS,
tijdig voorzien van de H. Sacramenten der stervende,
op bijna 43 jarigen leeftijd, na een gelukkig huwelijk
van ruim 13 jaren.

Hoofdonderwijzer.

Op eene School voor R. O. Kinderen te Zwolle, wordt gevraagd: eene **Hoofdonderwijzer**, van dezelfde godsdienst, tegen een salaris van f700 per jaar. Zij die hierop mogten reflecteren worden verzocht zich, onder inzending hunner bewijzen van bekwaamheid en goed gedrag, te adresseren bij den Boekhandelaar J. M. W. WAANDERS te Zwolle, onder letter G. (5596)

Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te Leiden.

De Commissie, belast met het beheer der Gelden, ten behoeve van Leidens Noodlijdende-Werklieden ingekomen, acht zich, ofschoon zij bereids hare wekelijksche Uitdeelingen heeft gestaakt, niet onthouden van hare verplichtingen, vóór dat zij, namens de ondersteunde gezinnen den innigsten dank aan de edelmoedige Gevers heeft toegeroepen en tevens heeft vermeld op welke wijze zij getracht heeft aan de bedoelingen der Christelijke Liefde te gemoet te komen.

Moge! onderstaande verantwoording een blijvend gedankteken zijn voor de onbekrompen weldadigheid, welke in Nederland woont en te gelijke de bron van zoete gewaarwordingen voor de hulpvaardige Weldoeners.

Bedrag der laatste opgave f542.07
Van Beek, door bemiddeling van den Wel-Eerw. Heer Scheybesling 25.—
Door den Wel-Eerw. Heer Knaapen 10.—
Van B. 6.50

Totaal der ontvangsten f583.57

Hiervoor zijn uitgereikt aan circa 270 gezinnen:

Aan Gout en Warme Spijs f483.45

Aan Turf 97.18

Onkosten 2.93

Totaal der uitgaven f583.57

Namens de Commissie,
J. P. DRIESSEN.
H. C. COEBERGH.

(5593)

DE ZALFEN PILLEN VAN HOLLOWAY. *Mid-del tegen de pijn.* In ieder geval van ontstekende aandoening der gewrichten, spieren- en zenuw-pijn, moet de lijder zijne toevlucht nemen tot het weergalooze geneesmiddel van Holloway, dan zal hij dadelijk baat vinden en op eene spoedige genezing kunnen hopen. Wat ook de voorafgaande oorzaak van zulke pijnen moge zijn, ieder een weet, dat vochtigheid en koude ze gewoonlijk aanbrengen, ten minste als men daaraan blootgesteld is; het moet ook door de geheele wereld bekend zijn, dat de zalf van Holloway, goed gewreven op de aangedane plaatsen, een veilig en zeker tegengift hiervoor is. De zalf verzacht in het eerst den aanval der pijnen en belet dezelve terug te keeren. Als de pijn chronisch is, moet men het wrijven voortzetten tot dat de zalf de krachten aan de spieren hergeeft en de gewrichten hunne vorige buigzaamheid weer terug krijgen. Zij regelt den lokalen omloop en verwijdert ziekten.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:
Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 13.50, f 20.50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 7.05, f 13.85, f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtsestraat, N° 251 en Nieuwendijk, L. N° 78, als Dépôtouders te Amsterdam, bij L. J. GROOTENDORST, depôtouder te Utrecht, G. VERHAART, depôtouder te Rijnsland en bij STRAATMAN, hoofd-depôtouder te 's Bosch, alsmede te Dordrecht, 244 Hollandsche Etablissement. (5192)

Bij de Boekhandelaren P. M. VERHOEVEN te 's Bosch en C. L. VAN LANGENHUYSEN te Amsterdam, is verkrijgbaar.

Over de H. Communie.

door
Mgr DE SEGUR.

Vertaling van M. DAVIDS.

Dit schone werkje van 62 bladzijden in 32° kost slechts 6 Cents.

TYZACK'S SCHEERMESSEN, die alle andere soorten in fijnheid van snede overtreffen en niet behoeven geslepen te worden; men trekke ze slechts van tijd tot tijd over eenen goeden Riem om hun die fijne scherpte weder te geven, waardoor zij zich onderscheiden en het Scheren zoo gemakkelijk en aangenaam maken.

De gunstig bekende SCHEERREMEN van den Heer J. P. GOLDSCHMIDT, als ook de COMPOSITIE, waarmede ze bestreken zijn.

SHAVING TABLETS, SHAVING STIKS, CRÈME D'AMANDES en andere exquise en geurige Scheerzeepen. CACHOU DI BOLOGNA, dat een aangename pikanten smaak heeft, den mond frisch houdt, den adem zuivert en de Tabakslucht wegneemt. In doosjes van 25 Cents.

Eene fraaie collectie SNUIFDOOZEN, PORTEFEUILLES, PORTE-MONNAIES, SIGARENKOKERS.

LUCIFERS, waaronder Palmer's Vesuvians, om in de open lucht de Sigaren aan te steken.

Elegante en gemakkelijke REISZAKKEN, handige en solide KOFFERS, HOEDENDOZEN, SCHEERETUIS, TROUSSES.

Eene groote sortering WANDELSTOKKEN. Nette en gemakkelijke SIGAARPIJPJES.

De kleine Toestellen en het benodigde PAPIER om SIGARELLES te maken zijn ook weder voorhanden.

Sierlijke TABAKSPIJPJES en LUCIFERSDOOSJES. ZEER DOELMATIGE KURKTOESTELLEN OM FLESSCHEN EN KRIJKEN SPOEDIG EN GEMAKKELIJK TE KURKEN.

Fijne STEARINE KAARSEN, fijne SPEELKAARTEN, Whist, Homber en Piquet.

ZIJDEN PARAPLUIES van deugdzame kwaliteit en elegant afgewerkt, in alle grootten voor Heeren en Dames, allerliefste KINDER-PARAPLUIES.

Verkoophuis. (5598)

(5463) Bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR te Leiden, komt heden van de pers de 1^e aflevering tekst en de 1^e aflev. platen met prospectus

VAN EEN WERK GETITELD:

DE DIEREN,

AFGEBEELD, BESCHREVEN EN IN HUNNE LEVENSWIJZE GESCHIEDT DOOR Dr L. A. J. BURGERSDIJK, Lector aan de Koninkl. Milit. Akademie.

Dat wat den beschaaften man het meest aantrekt, en wat hij slechts uit duizend boeken zich kan bijeenverzamen, eene schets van de gewoonten en de levenswijze der dieren, hunne verhouding tot de hen omgevende natuur, hunne bewerktuiging, die in zoo naauw verband staat met hunne levenswijze, wenschen wij, met de afbeelding van de meest merkwaardige soorten, allen belangstellenden aan te bieden. Zoo zal dit werk niet alleen de gelegenheid verschaffen om kennis te maken met de geheele dierenwereld, maar bovendien, wie, na het bezichtigen van een museum, of het bezoek van een dierentuin, meer wenscht te weten dan den naam, hem daar door bordje of etiquette aangewezen, en daartoe dikwijls te vergeefs de voorhanden werken zal raadplegen, hij zal hier nadere bijzonderheden kunnen te weten komen omtrent de voorwerpen, die hem het opmerkelijkst toeschijnen, omtrent hunne geaardheid, zeden en gewoonten, opgemaakt, met critische waardering der berigten, naar de opgaven van reizigers, die in de natuur hen gadesloegen.

Dit werk zal compleet zijn in 35 à 40 afl. Platen en 20 à 24 afl. Tekst. De prijs is per afl. . . f 0.90

(5594) Bij J. T. SOMMER te Almelo, is van de pers gekomen en verzonden:

VALERIANUS.

Historisch Drama in vijf bedrijven, door J. POELHEKKE.

5 vel druks, Postformaat. Prijs 75 Cents.

Het stuk speelt te Rome in 't begin der IIIe Eeuw, onder de regering van Alexander Severus en het Pontificaat van Paus Urbanus I.

Korte Schets der Heilige Geschiedenis, uit het Hoogduitsch, door wijlen P. KROES, R. K. Pastoor te Edam, 4^e druk. Prijs 25 Cents.

De Kerkplegtigheden verklaard, door wijlen L. ENGBERS, Daken, van Almelo, 9^e druk. 25 Cents.

Ter perse om in het begin der maand April e. k. te worden verzonden.

Dr. F. X. KUNZER, de Litante van Loreto, leerstellig verklaard, in een en dertig verhandelingen. Uit het Hoogduitsch door R. JANSSEN, R. K. Pastoor te Almelo.

(5523) De Erven J. P. BAKRAM te Rotterdam, hebben met succes

1. **Gebeden en Oefeningen voor de Leden van de Aartsbroederschap van de H. Vijf Wonden of het Koordje van den H. Franciscus.** Tweede, veel vermeerderde druk, 444 bl. versierd met 4 platen, in Linnen band. f 0.90

2. **VAN STAVELIN, Bespiegelingen op het Leven des Zaligmakers.** In ledere band. f 0.65

3. **Godvruchtige en beknopte leiding op den Kruisweg,** door MAURITIO, Vijfde druk. f 0.10

Met Plaatjes, in linnen band. f 0.80

Idem. Met groote letters en Plaatjes. f 0.40

Idem. Zonder Plaatjes. f 0.15

4. **Een fraaie Communieplaat,** Groot formaat. Bij getalpen. f 0.16

5. **Een heurige Vormplaat,** Groot formaat. f 0.20

(5547) Heden komt bij D. NOOTHOVEN VAN GOOR te Leiden van de pers de 1^e afl. en het Prospectus van een werk, getiteld:

HANDBOEK der

FABRIEKSCHEIKUNDE,

of de leer der scheikunde theoretisch verklaard en praktisch toegepast op alle fabrieken en takken van nijverheid, benevens aanwijzing der middelen om de waarde en zuiverheid der handels- en nijverheidsproducten te bepalen. Een leerboek voor fabrikanten en industrieelen en een leesboek voor den beschaafden stand, naar Dr. J. R. WAGNER, Hoogleraar in de Fabriekschekunde, enz. voor Nederlanders bewerkt door Dr. C. O. J. TERLINK. Met tiel. Platen. Compleet in 20 à 26 afl. en 20 platen, prijs per afl. f 0.90. — Prijs per plaat f 0.20.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

HET TWEEDE DEEL.

VAN

MARIA REGINA.

Een verhaal uit onze dagen. Naar het Hoogduitsch van IDA GRAVIN HAHN-NAHN. Twee Deelen. Prijs f 2.—

EENE BRUIDSREIS.

Historische Roman uit de Zestiende Eeuw, door CONRAD VON BOLANDEN.

Naar den tweeden druk uit het Hoogduitsch vertaald. Twee Deelen. Prijs f 2.00.

Tevens voorhanden:

Les Célèbres Catholiques.

Les Célèbres Catholiques se publient, par série de 20 portraits. La première série en cours de publication contiendra: Sa Sainteté le Pape Pie IX, par M. Louis Veuillot.

Viennent de paraître:

Mgr Dupanloup, Evêque d'Orléans, par HENRI DE RIANCEY.

M. le Comte de Montalembert, par le même.

Le P. Lacordaire, par le même.

La Série complète f 5.—

Poètes et Artistes contemporains, par M. ALFRED NETTEMMENT. f 2.75

Les deux politiques de la France et le partage de Rome, par M. PAUL SAUSSET. f 0.75

La nouvelle Psychologie du Dr BENKE exposée et jugée par un ancien instituteur Belge f 0.37

Petites Méditations ou sujets selon les différentes dispositions de l'âme pour tous les temps et toutes les fêtes de l'année, ainsi que sur la vie de la St Vierge et celle des Saints suivies d'un sujet particulier pour chaque jour du mois du Sacré-Coeur de Jésus et du mois de Marie. f 0.62

Nouvaine en l'honneur de saint Antoine de Padoue précédée d'une réflexion du R. P. NOUET sur la dévotion des fidèles envers ce grand saint f 0.05

Catechismus van volherding of geschiedkundige onderwijzende uitlegging van den Godsdienst, van het begin der wereld tot op onze dagen, door Mgr J. GAUME. Naar het fransch, 8e deelen gr. 8°. Per deel f 1.20

Het eerste deel van dit belangrijk werk is verschenen.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.